

Amicul școlii

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și partic. 150 lei.

Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Alud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Despre învățământul meseriilor.

Din experiențele căpătate în toate zilele, se poate vedea, că numai învățământul profesional de toate gradele și categoriile ar fi în stare să asigure progresul și independența economică în țara noastră. Până în prezent, acest învățământ, în România, se împarte în 2 categorii mai deosebite: 1. Învățământ profesional urmat de ucenici, care la bază n'au soluționată definitiv chestiunea învățământului primar și învață meșteșugul la diferite stabilimente sau ateliere particulare. 2. Învățământul profesional urmat în școli, unde, pe lângă meserie, se mai predau și cursuri, care privesc instrucțiunea și educația elevilor.

Fie-care poate deduce din aceasta, ce pot deveni parte din prima categorie, care fiind ignorați (fără școală) nu-și pot însuși în deajuns nici cunoștințele asupra meseriei lor, apoi fiind în continuă apropiere cu elemente nepregătite suficient pentru educațiunea și predarea meseriei în mod rațional, măresc contingentul proletarilor.

Patronul dispune de ei cum vrea și cum poate, pentru a trage foloase cât mai mari: înlocuind servitorii cu ei în primii ani de ucenicie și apoi speculând muncă

lor în tot-deuna cu spiritul de câștig, de aci se naște și prima ură într'e slugă și stăpân, într'e muncitor și patron și rezultatul e prea cunoscut: căci în loc de a progresa cu toții în direcțiunea civilizației, avem trista neplăcere a asista la acte netolerabile, dând prilej dușmanilor de a specula această chestiune spre rușinea lor.

Un meseriaș sau patron devenit după absolvirea unei școli nu cred și nici nu e de crezut, ca în urma instrucțiunilor și a învățământului căpătat atât teoretic cât și practic, să fie capabil a imita pe cei dintâi; afară de aceasta sunt pe deplin instruiți în spiritul uman și a liberei cugetări pentru progres în toate direcțiunile, ridicând astfel prestigiul lor și a națiunii întregi.

Nu sunt acuzatorul total al chestiunii ucenicilor căci nu toți patronii procedează la fel... cam rar... dar tot se găsesc și într'e ei oameni cu adevărat simțimânt părintesc care se interesează de soarta ucenicilor lor, însă contactul în timpul dezvoltării lor sufletești cu calfele și muncitorii din fabrici, care după cum am spus mai sus, nu sunt toți instruiți în sensul cerut; și apoi n'au nici un interes să-și peardă timpul cu pregătirea ucenicilor, așa că viitorul lor e aproape hotărât.

Conducătorii Statului reflectând asupra acestei chestiuni mai ales după război, când s'a constatat greșala făcută în alte țări și la noi mai înainte, s'au pus serios pe lucru, și dacă nu mă înșel, onor. Ministerul Instrucțiunii a dublat și triplat numărul școlilor de meserii de toate gradele pe tot coprintul țării, unde elevii sunt pregătiți în mod cu totul deosebit, după programe complete de învățământ, dând astfel țării contingente de meseriași apți și conștienți de menirea și rostul lor în societate.

Ce minunat ar fi fost dacă această idee era pusă în practică mai de mult, dau ca exemplu, spre știință un singur caz. *Meseria de pielărie*, pentru care, materia primă ce se găsește în țara noastră, se exportă în străinătate pentru tăbăcire și apoi o importam lucrată

plătind în zecit pe ea. De aci, și produsele din pielărie adică încălțăminte, curelăria, mănușeria, articole de voiaj, s'au scumpit considerabil.

A trebuit să treacă timp îndelungat, să avem război, să ne convingem de adevăr, până când s'a început a se fabrica și în țară la noi piele mai fină și concomitent cu ea și încălțăminte fabricată ușoară, frumoasă, elegantă și mai eflină.

Meseriașii noștrii de specialitate însă n'au voe în aceste stabilimente căci n'au fost instruiți în acest sens, așa că forțalmente urmează a fi importanți specialiștii străini.

Tabăcăria, pantofaria și alle meserii, dezonorau pe membrii, din familiile Românești, unde funcționarismul era la înălțime; chiar și în școli aceste meserii erau abandonate.

Aslăzi avem și școli de acest fel de meserii și sperăm că în viitorul apropiat, vor fi introduse absolut toate categoriile de meserii; toate presintă același interes în știință și progres.

Revenind la chestiune, acum când mulți copii absolvesc cursul primar și stau un moment nedomiriți pe ce cale să o ia ca să nu se lovească mai târziu de obstacolele ivite în calea vieții lor, iar părinții nu se pot decide curând, având în față experiența din toate zilele, cu drag ar da copiii la meserie, căci cu toții știu, că ea este „brațară de aur“, dar, pare că îi văd cu groază peste cât-va timp, trecuți în ceala comuniștilor și bolșevicilor, cu urâtele lor concepții; și fără voe, iau altă hotărâre asupra educației lor.

Chestiunea învățământului profesional, prin școală, este pe deplin rezolvată; iar viitorul copiilor, bine asigurat; nimeni să nu stea la indoială, și să-și dea copiii la școalele de meserii, care prezintă garanții precise asupra educației și tehnica meșteșugului învățat formând tot-odată și baza solidă a statului pe care se poate conta în toate ocașiunile.

Mihail Grigoras,
Directorul Școalei de Arte și meserii
Sibiu.

LINIȘTE...

*Liniștit cetatea nopții
Porțile și deschide'n silă;
Soarele pe după dealuri
Se strecoară 'ncet... cu milă.*

*Singur stau pierdut în visuri,
Simt mirosul scump de fân;
Toate sunt ca altă dată,
Parcă tata-i mai bătrân.*

*Amintiri din alte vremuri!
Visuri dulci de amintit;
N'am mai fost demult acasă,
Părul mamei s'a albit...*

*Din cerdacul casei noastre,
Dintre norii de fantasme,
Auzeam acelaș cântec
Îmi spunea aceleaș basme...*

*Cade-o frunză printre ramuri
În fereastra din grădină;
Tremură în picuri sfinte
Clopoteii dela stână.*

ION RAȚIU.**Lecție practică de aritmetică.****Impărțirea numărului 5.**

Cetește N., cât e scris pe tablă! (... în 5 se găsește 1).
În 5, de câteori se găsește 1? (... de 5 ori). Vorba „de“ o
însemnăm după cifra 1, cu 2 linii orizontale, așa: (=), apoi scriem 5.

Cetește din nou N., dela început! (În 5:1=5 ori). Cine
știe, în 5 parte ce se găsește 1 de 5 ori? (... pentru că de
5x1=5). Să luăm după 5 și vorba „pentru că“, astfel: (:)
apoi de 5x1=5.

Mai cetește odată N. dela început întreg șirul scris pe
tablă! (În 5:1=5; 5x1=5. Cetiți acum cu toții, iar N. arată cu
nuiaua, fiecare semn în parte.

Care știe ce urmează după: „In 5:1=5 ori“? (... urmează:
În 5:2=2 ori). Scrie N., dedesubt: În 5:2=2 ori!

Pentru ce în $5:2=2$ ori? (... pentru că de $2 \times 2=4+1=5$).
Scrie N., înainte în șirul al doilea: întâi vorba pentru că, apoi de $2 \times 2=4+1=5$!

Cetește acum, tot ce-ai scris în șirul al doilea! (... în $5:2=2$; $2 \times 2=4+1=5$). Cetiți cu toții, întâi rândul de sus, iar N. arată fiecare semn cu nuiua!

Continuând astfel: oral, scris și cetit se obțin următoarele exerciții, scrise pe tablă, pe cari elevii le vor copia pe plăci, servind drept ocupații indirecte:

$$\begin{aligned} \text{a) } & 5:1=5; 5 \times 1=5 \\ & 5:2=2; 2 \times 2=4+1=5 \\ & 5:3=1; 1 \times 3=3+2=5 \\ & 5:4=1; 1 \times 4=4+1=5 \\ & 5:5=1; 1 \times 5=5+0=5 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{ll} \text{b) } 1:1=1; 1 \times 1=1 & 3:3=1; 1 \times 3=3 \\ 2:1=2; 2 \times 1=2 & 4:1=4; 4 \times 1=4 \\ 2:2=1; 1 \times 2=2 & 4:2=2; 2 \times 2=4 \\ 3:1=3; 1 \times 3=3 & 4:3=1; 1 \times 3=3+1=4 \\ 3:2=1; 1 \times 3=3 & 4:4=1; 1 \times 4=4+0=4 \end{array}$$

Exerciții orale și scrise.

Exerc. I. 1. Cât fac $3+2-1:2$? Repetă N., întrebarea!
2. Cum ai socotit? (... $3+2=5$; $5-1=4$; $4:2=2$).
3. Cât fac dar $3+2-1:2$? (... 2).

Exerc. II. 1. Cât fac $4:2+3-1$? Ce-am cerut să socotiți?
2. Spune N., cum ai socotit? (... $4:2=5$; $2+3=5$; $5-1=4$).
3. Cât fac dar $1:2+3-1$? (... fac 4!).
 $2 \times 2+1:5=$ $5+1-3:2=$
 $3+2-3 \times 2=$ $3-2+4:5=$
 $5-1:2+3=$ $2+2:2+3=$

Scoateți plăcile și faceți exercițiile date!

Probleme practice: I, O fetiță a primit într-o zi, 3 piersici și în a doua zi, 2 piersici, pe cari le-a mâncat în 5 zile. Câte piersici a mâncat pe zi?

a). Să spună unul problema!

b). Ce ni să cere în această problemă? (... câte piersici a mâncat pe zi). Prin ce socoteală putem afla câte piersici a mâncat pe zi? (... prin împărțire: împărțim piersicile primite în 2 zile, cu 5, numărul zilelor).

Cum aflați, câte piersici a primit în 2 zile? (... adunăm 3 piersici cu 2 piersici și pe urmă le împărțim cu 5, numărul zilelor). Ei bine, lucrați-o toți, așa cum ați spus!

c) Rezolvarea...

II. O femeie a avut 5 mere. Unul l-a mâncat ea, iar celelalte le-a dat la 2 copii ai săi. Câte mere se cuvine fiecărui copil?

Procedul metodic: a) Se repetă problema; b). Analiza logică; c). Rezolvarea.

Scoateți plăcile copiați și rezolviți și în scris, problemele date!
Revizor școl. cl. II. Rem. Lupescu.

Notă. Acestea patru lecțiuni publicate până azi, în revista "Amicul Școlii", sunt lucrate după metoda lui Grube, care propune aplicarea tuturor operațiilor, în cercul fiecărui număr singularic, dela 2-9

Cărți și reviste.

G. Gasenco: „Șarpele din Jungle și alte povestiri”. Traducere din limba ucrainiană de G. M. Ivanov. Editura: „Cartea Românească” București. Prețul 70 lei. Cuprinde în total șase povestiri — cu excepția uneia — cu subiecte din viața animalelor. Cartea e împodobită cu bogate și reușite ilustrațiuni.

„Universul Literar” sub direcția dlui profesor N. Iorga. No. 32 dela 9 August a. c. conține pe lângă alte articole interesante și articolul: *Rolul istoric al poporului săsesc din Ardeal*, scris de dl Frideric Müller, inspector școlar. Se vinde cu 4 lei exemplarul.

„Ziarul Științelor și al Călătoriilor”. Director Stelian Popescu. No. 33 dela 11 Aug. a. c. cuprinde articole de fizica, chimie, aviație, mecanică etc. Exemplarul 4 lei.

„Oginda Lumii”. Revistă săptămânală de actualitate. Exemplarul 6 lei. Anul IV. No. 42. Are un cuprins variat și interesant, cu bogate ilustrațiuni.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizajați.

No. 1911/1925 **Revizoratul școlar al județului Bîba de jos.**

Către Direcțiunile școlilor de ucenici din județ.

Să ni-se înainteze până la 25 I. c. următoarele date statistice: 1. Numirea școlii, 2. De cine e întreținută? 3. Cu cât face bugetul pe anul 1925? 4. Cu cât contribuie statul, comuna eventual alte autorități? 5. Numele directorului și al învățătorilor măiestrii? 6. Ce obiecte predau fiecare; în câte ore? 7. Ce remunerație primește directorul; cât primesc ceilalți învățători după ora de studiu? 8. Cum s'au primit retribuțiile în anul școlar

trecut? 9. Unde se țin lecțiunile? 10. Numărul elevilor înscriși repartizați pe clase. 11. Din numărul total al elevilor câți sunt români, unguri, germani, evrei și alte naționalități? 12. Din numărul total al elevilor sa se arete câți sunt cismari, păpucari, tăbăcari, ferari, croitori, tamplari, negustori etc. etc. 13. Români la cari meserii se aplică mai des; la cari celelalte naționalități? 14. Au fost conduși elevii acestei școli la biserică; au fost vreodată mărturisii; se țin regulat orele de catechizație? 15. Au fost ei cercetați da cineva între ce condiții își învață meseria lor? 16. Cum observă disciplina elevii? 17. S-a recurs la ajutorul poliției? 18. Au fost provăzuți elevii cu cărțile și rechizitele necesare? 19. Cine a făcut donații pentru ajutoarea acestor elevi? 20. Ce taxe platesc elevii la școală? 21. Ce pregătire au acești elevi, când intră la meserii? 22. Ce propuneri aveți pentru promovarea educației, instrucțiunii și pregătirei practice a acestor elevi?

No. 1900/1925.

Către toate direcțiunile școlaelor primare de stat.

În temeiul ordinului. 78022/1925 al Ministerului Instrucțiunii începând cu 1 Septembrie a. c. se mai admit directori bărbați la școlaelle de fete și școlaelle de ucenice.

Rev. școl. M. Sasu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ȘTIRI.

* Dl Prefect *Dr. C. Velican* a părăsit în ziua de 8 l. c. spitalul din Dej și s'a rentors la reședința sa din Aiud, unde va lucra câteva zile apoi își va lua probabil un concediu sanitar de vre-o șase săptămâni.

* Gestiunea comitetului nostru școlar județean a fost examinată minuțios în ziua de 7 l. c. de către dnii, *Gh. Buloi*, inspector general în Ministerul de interne și *N. Climescu*, inspector financiar în Ministerul de instrucție. S'au aflat toate în cea mai perfectă ordine.

* În ziua de 15 l. c. orele 3 d. a. va avea loc sfințirea noului local de școală primară din comuna *Măgina*. Domnii învățători din plasa Aiudului sunt rugați cu stăruință să participe la aceasta serbare școlară.

* Dșoara învățătoare *Rozalia Székely* dela școala noastră de stat din *Cârpeniș* a aranjat cu tinerimea școlară de acolo în ziua de 2 Aug. a. c. o producțiune teatrală foarte bine reușită.

* *Expediția numărului 15 din revista noastră s'a făcut cu oare-cari greșeli, întrucât nu s'a trimis revista la toți abonații. În urmare rugăm pe ceice n'au primit acest număr, ca să-l reclameze și-l vom trimite imediat.*

* Direcțiunea Școlael de Arte și meserii din Aiud are vacante cinci burse pentru elevii de cl. I. Se prefera fii de funcționari publici cu mijloace materiale restrânse. Bursele se dau numai prin concurs. Inscrierile se primesc până la 10 la 10 Septembrie.

Este interesul fiecărui Domn Învățător ca pentru anul nou școlar să-și *procure toate manualele și rechizitele școlare* numai dela **Cooperativa Învățătorilor**, Aiud, fiindcă prin aceasta fiecare membru contribuie la sporirea capitalului său, apoi aici cumpără calități mai bune cu prețuri mai eftine ca ori unde.

Din prețul manualelor școlare acordăm Onilor Inv. 10% rabat.

In depozit vom avea la 1 Septembrie următoarele manuale introduse în școlile din județul Alba de jos:

Cl. I.	T. Cocișiu :	Abecedar	Lei 6.—
	Stroia—Lăpadat	"	" 10.—
	Biciulescu	Aritmetică	" 10'50
Cl. II.	T. Cocișiu	Carte de cetire cl. II.	" 4.—
	Dulfu-Ch.-Crist.	C. de cetire cl. II. urb.	" 27'50
	Dulfu-Gh.-Ghiță	Aritmetică cl. II. urb.	" 9.—
	Biciulescu	" " " "	" 10'50
	M. Sasu	Geografia județului	" 15.—
Cl. III.	Dulfu-Ch.-Crist.	Cetire cl. III. urb.	" 26'50
	Patrăscan-Petr.	Gramatică cl. III. urb.	" 9'50
	Const.-Petrescu	Aritmetică " " " "	" 8'50
	Dulfu	Geografia României " " " "	" 14.—
		Harta României	" 15.—
Cl. IV.	Dulfu	Cetire cl. IV. urb.	" 16'50
	Patrăscan-Petr.	Gramatică	" 9'50
	Const.-Petrescu	Aritmetică cl. IV. urb.	" 15.—
	Dulfu	Geografia Continentelor	" 16'50
		Harta Europei	" 15.—
	Popa-Burcă	Atlas Geografic	" 35.—

Orice alt manual ce nu avem în depozit, la cerere se procură în timpul cel mai scurt. *Prețul curent al rechizitelor școlare*: 100 buc. Caete din hârtie albă, liniate dictando, aritmetică și caligrafie Lei 85.—
 100 buc. Caete pentru desemn hârtie bună 6 file Lei 180
 100 " " " " " " " " " " " " " " 12 " " 360
 1 cutie (100 buc.) creioane de piatră Lei 50. Tabliță de piatră Lei 15 și 20. 1 cutie (144 buc.) penițe aluminiu Lei 65. 1 cutie (50 buc.) cretă albă bucăți

Toate celelalte articole de școală și birou, ca creioane, tocuri, gumă de sters, hârtii, plicuri, bureți de tablă, cerneală etc. le vindem cu prețurile cele mai eftine. Comandele sosite prin postă se expediază în ziua sosirii. În permanență mare asortiment de articole de manufactură. Rugăm tot sprijinul.

Cooperativa Învățătorilor din jud. Alba de jos — AIUD.